

IZVJESTAJ IZ REGIJE: STEZE SE OBRUC OKO OSUMNJICENIH BOSANSKIH SRBA

Author: [Chris Stephen](#)

Medjunarodne snage pojacavaju napore kako bi uhvatile Karadzica, dok se na Beograd vrse dodatni pritisci da isporuci Mladica.

Komandosi NATO-a proteklog su vikenda sproveli racije sirom Bosne, a u sklopu novog pokusaja hvatanja dvije osobe osumnjicene za ratne zlocine - Radovana Karadzica i Ratka Mladica.

Bivsi predsjednik bosanskih Srba (Karadzic) i njegov negdasnji vojni zapovjednik (Mladic) nalaze se na samom vrhu neslužbenog popisa osoba za kojima traga Haski sud za ratne zlocine.

Racije komandosa NATO-a usmjerene su na razbijanje mreže podrške, koja je omogućila Karadzicu da tokom minulih sedam godina izbjegne hapšenje.

U međuvremenu se vrsi i sve jaci diplomatski pritisak na Beograd da uhapsi Mladica.

Karadzic je optuzen za ratne zlocine, ukljucujuci opsadu Sarajeva i etnicko ciscenje gotovo polovine drzavne teritorije.

Za Mladicem se traga zbog niza zlodjela, ukljucujuci i najtezi zlocin bosanskog rata - masakr nad 7.000 nenaoruzanih Muslimana u Srebrenici.

Obojica optuzenika su u bijegu, ali im se odmetnicka iskustva u velikoj mjeri razlikuju.

Vjeruje se da se Karadzic skriva po planinama i sumama jugoistocne Bosne i sjeverne Crne Gore.

Tvrđi se da se kreće na potezu između nekoliko sigurnih lokacija s obje strane granice, kako bi zadržao korak prednosti u odnosu na NATO.

Sjedinjene Drzave navodno su zamrznule bankovne racune onih istaknutih Srba za koje se vjeruje da pomazu bivseg lidera s Pala.

Nasuprot tome, kako se vjeruje, Mladic relativno komforno zivi u Beogradu, ocigledno uzivajuci zastitu suosjecajnih generalskih krugova.

Medjunarodna zajednica upravo poduzima uskladjene napore da uhvati obojicu optuzenika.

U Bosni je NATO izvrsio racije u vojnom stabu u Banja Luci i uredima parlamenta na Palama, u brdima iznad Sarajeva.

Svjedoci tvrde da su s tih mjesta odneseni dokumenti, kao i kompjuteri i diskete.

U medjuvremenu je crnogorski svećenik, otac Jovan Puric, porekao tvrdnje koje je proteklog tjedna iznijela glavna tužiteljica Haskog tribunala Karla del Ponte (Carla Del Ponte), a po kojima se Karadzic navodno krije u manastiru Ostrog, u crnogorskim planinama.

Otac Puric je za beogradsku televizijsku stanicu B92 izjavio da se Karadzic u tom manastiru nije pojavljivao još od 1995., kada je protiv njega podignuta optuznica.

NATO je više puta bezuspješno pokušavao uhapsiti Karadzica: tokom 1997. jedna je racija američkih komandosa bila obustavljena jer su podaci o njoj procurili u štampu.

U sklopu mnogo veće misije, početkom protekle godine, trupe su se iskrcale i u južnu Bosnu - ali samo da bi otkrile je li Karadzic uspio pobjeći.

Otuda, dakle, nova strategija, usmjerena na gusenje mreže za osiguravanje podrške, koja Karadzicu, po mišljenju zapadnih diplomata, i dalje pristize.

Osim zbog pružanja podrške Međunarodnom sudu za ratne zločine, jedinice za stabilizaciju pod vodstvom NATO-a (SFOR) imaju još jedan razlog zbog kojeg se žele dokopati Karadzica.

Potpredsjednik bosanskih Srba Adil Osmanović ovog je vikenda, prilikom posjete Vasingtonu, izjavio da Karadzic još uvijek ima snažan utjecaj na bosanske Srbe, te da - iako je u bijegu - još uvijek koči mirovni proces.

Osmanović tvrdi da Karadzic "nastavlja povlačiti najvažnije konce" i da i dalje predstavlja veoma važnu figuru.

Međunarodni doprinos hvatanju Mladica je otvoreniji i tiče se sve većeg, poglavito finansijskog, pritiska na Beograd da ga isporuci.

Del Ponteova je ovog tjedna, prilikom susreta s predstavnicima Evropske Unije, od njih, po svemu sudeći, zatražila da protiv Beograda budu uvedene nove sankcije, koje bi na snazi ostale sve dok general ne bude isporučen.

Dodatni pritisci bit će izvršeni uoči 15. lipnja/juna, kada bi Kongres SAD-a trebalo da odluči je li Beograd ostvario dovoljan napredak kada je riječ o predaji osumnjicenih za ratne zločine, u kom slučaju bi mu bila odobrena nova transa ekonomske pomoći.

Srbija i Crna Gora očajnički se nadaju da će nedavne ekstradicije ipak uvjeriti Vasington i Evropsku Uniju da je ozbiljno pristupljeno procesuiranju ratnih zločina.

U posljednjih nekoliko tjedana, Hagu su se dobrovoljno predali bivši srpski predsjednik Milan Milutinović i lider Srpske radikalne stranke (SRS) Vojislav Seselj.

Postoje nagovestaji i da ce jos dvojica optuzenih - oficiri jugoslavenske vojske Miroslav Radic i Veselin Sljivancanin - takodje biti predani Tribunalu.

Ali to mozda nece biti dovoljno. Americki ambasador za pitanja ratnih zlocina Pjer-Risar Prosper (Pierre-Richard Prosper) predao je u sijecnju/januaru ostru poruku Beogradu, u kojoj je izrazeno ocekivanje da ce Mladic biti isporucen prije isteka roka koji je odredio americki Kongres.

S obzirom na sve intenzivniji pritisak, novi predsjednik Srbije i Crne Gore, Svetozar Marovic, zaprijetio je da ce kazniti svakog pripadnika armijskog sastava koji se usudi pruziti zastitu Mladicu.

Smjesta je uslijedilo poricanje vojske da na bilo koji nacin stiti optuzenika.

Mnogi ce pomisliti: "I da ga stite, bi li to priznali?" No, diplomate su ipak zapazile neznatnu promjenu u stavu vojske.

Sve do sada, Beograd je strahovao da ce hapsenje Mladica izazvati sukobe i krvoprolice, jer se smatralo da ga stiti 20 pripadnika vojnih specijalnih snaga.

Medjutim, cinjenica da vojska sada tvrdi da ne stiti Mladica mogla bi znaciti i da su tjelohranitelji povuceni.

Sve bi to Mladica moglo uciniti mnogo laksim plijenom. I Del Ponteova bi imala razloga za zadovoljstvo ukoliko je on zaista u Beogradu, jer bi u tom slucaju veoma lako mogao biti isporucen.

Beograd je zatrazio jos vremena, uz obrazlozenje da bi Mladicevo hapsenje u ovom trenutku moglo izazvati pobunu medju nacionalistima.

Problem je u tome sto je Beograd vec potrosio sva opravdanja: jos prije godinu dana, americki Kongres je srpskom premijeru Zoranu Djindjicu, na koga je u medjuvremenu izvršen atentat, progledao kroz prste kada je zatražio dodatno vrijeme za hapsenje osumnjicanih. Mnogi kongresmeni zato smatraju da je rok koji je dat Beogradu vec istekao.

Na djelu je, naravno, i jedan dodatni faktor: Amerika zeli da Tribunal sto prije završi s radom i da najkasnije 2008. bude zatvoren. A to nece biti moguće ako Karadzic i Mladic uskoro ne budu uhapseni - posto ce sudski i zalbeni postupci bez sumnje trajati najmanje nekoliko godina.

Chris Stephen je sef Ureda IWPR-a u Hagu.

Location: [Serbia](#)
[Bosnia and](#)
[Herzegovina](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/izvjestaj-iz-regije-steze-se-obruc-ok-o-sumnjicanih-bosanskih-srba>